ЛОЗА & ВИНО

ИЗДАНИЕ НА СДРУЖЕНИЕ "ЛОЗА И ВИНО" • БРОЙ 1/2025

СВЕТОВНИ КОНКУРСИ

- Sauvignon Selection by CMB **2025** в България
  Бургас 11-14 април

ВИНО И ЗДРАВЕ

- За или против алкохола във виното

ЛОЗАРСТВО - СТАРИТЕ ЛОЗИ

- Световен регистър на старите лозя

ЮБИЛЕИ

- Инж. Петко Матеев - 35 години
  изпълнителен директор
  на “ЛВК – Винпром” - Търговище

Ревиона®

По-добра и По-различна

Първият фунгицид за овощни и лозя с Ревизол® - триазол от най-нова генерация

По-добър контрол на болести, вкл. **брашнеста мана, ранно и късно кафяво гниене и др.**

Лечебно действие без аналог

Изключителна ефикасност в широк температурен диапазон – **от 4°C**

Единственият фунгицид с гъвкави дози според размера на листната маса

BASF
We create chemistry

Употребявайте продуктите за растителна защита по безопасен начин.
Преди употреба прочетете етикета и информацията за продукта за растителна защита.
Повече информация търсете на www.agro.basf.bg или BASF Решения в земеделието.

“Да даде Св. Тифон,
да даде голям род, берекет,
да напълним корабите с грозде,
да напълним буриите с вино,
да продадем виното на добра цена,
и да не стане на оцет.”

гр. Лясковец

ТРИФОН ЗАРЕЗАН

Налейте ми чаша от лудото вино -
денят е по мъжки суров!
Лозите набъбват и тази година,
готови за нова любов.

Под нежните пъпки сърцата остават
невинни до първия плод,
но грешното вино, което ни дават,
е всъщност самият живот.

Недей се превзема, свети Валентине!
На тази трапеза си нов.
Сипи си да пиеш от нашето вино,
да видиш какво е любов!

Ще паднеш от коня, когато те тресне,
и тройно ще бъдеш пиян.
Без картички нежни и влюбени песни -
това е свети Зарезан!

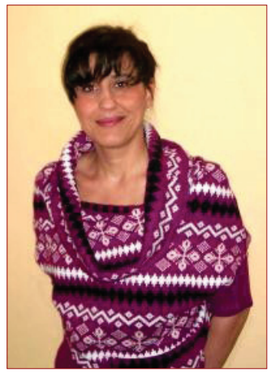
Такива сме ние от много години
и Бог ни обича. Амин!
Животът започва от влюбено вино,
а не от един Валентин.

ЧЕСТИТА НОВА ЛОЗАРО-ВИНАРСКА ГОДИНА!

Нека свети Трифон закриля лозята ни, подкрепа труда ни и ни донесе богата реколта!

Списание "Лоза и вино"

Ники Комедвенска

Лоза и Вино

Каталожен номер на Български пощи 1437

Брой 1/2025

ИЗДАНИЕ НА СДРУЖЕНИЕ “ЛОЗА И ВИНО”

“ЛОЗА И ВИНО” е последовател на традициите на сп. “Лозарство и винарство” (1952 - 2019 г., издание на СПТВСН и НЛВК), сп. “Пепиниерист” (1911 г.), което от 1913 г. до 1949 г. излиза под името “Лозарски преглед”, като орган на Съюза на българските лозаро-винари.

Периодичност 4 броя годишно.

Редактор:
Маргарита Христова

Редакционен съвет на броя:

проф. дсн В. Ройчев,
проф. д-р К. Попов,
проф. д-р М. Иванов,
доц. д-р Б. Манджуков,
доц. д-р А. Иванов,
доц. д-р Здр. Наков,
доц. Т. Йончева, доц. В. Хайгъров
доц. д-р Й. Йорданов, д-р Св. Станева

ГОДИНА LXXIII (VII)
ISSN-2683-0248
lozaivino@abv.bg
www.lozaivino.org

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
1000 София, ул. “Гурко 62-А”
Тел. 0878 777 189

СЪДЪРЖАНИЕ

ТРИФОН ЗАРЕЗАН
Честита нова лозаро-винарска година **1**

CONCOURS MONDIAL DE BRUXELLES
Бургас - домакин на „Sauvignon Selection by Concours Mondial de Bruxelles 2025 **4**

ЕНОЛОГИЯ
Деалкохолизацията на вината **7**

Определяне на изотопното съотношение на водата във вина и мъст **9**

ВИНО И ЗДРАВЕ
За или против алкохола във виното, д-р Александър Генов **11**

ЛОЗАРСТВО - СТАРИТЕ ЛОЗИ
Световен регистър на старите лози **17**

Резолюция OIV-VITI 703-2024
Дефиниции и препоръки на OIV относно стари лози и лоза **20**

НОВИ КНИГИ - ОЧАКВАЙТЕ
Лозаро-винарството на България в събития, цифри и факти (от края на XIX в. до началото на XXI в.), Б. Манджуков **25**

БАВП
Календар на винените събития 2025 **28**

ЮБИЛЕИ
Инж. Петко Матеев - 35 години изпълнителен директор на “ЛВК – Винпром” - Търговище **30**

СЪБИТИЯ
Проф. Георги Вълчев - „Доктор хонорис кауза на УХТ“ **32**

Уникредит Булбанк
IBAN: BG19UNCR70001523883696, BIC: UNCRBGSF
Позоваването на сп. “Лоза и вино” е задължително.
Предпечат: “Лоза и вино”. Печат: Агенция “Дейта”.

CONTENTS

TRIFON ZAREZAN
Happy New Wine-Growing Year **1**

CONCOURS MONDIAL DE BRUXELLES
Burgas - a host of "Sauvignon Selection by Concours Mondial de Bruxelles 2025 **4**

OENOLOGY
Dealcoholization of Wines **7**

Determination of the isotopic ratio of water in wine and must **9**

WINE AND HEALTH
For or against the alcohol in wine, Dr. Alexander Genov **11**

VITICULTURE - OLD VINES
World Register of Old Vines **17**

OIV-VITI Resolution 703-2024
OIV Definitions and Recommendations on Old Vines and Vineyards **20**

NEW BOOKS
Bulgarian Viticulture and Enology in Events, Figures and Facts (from the end of the 19th Century to the beginning of the 21st Century), B. Mandzhukov **25**

BAWP
Wine events calendar 2025 **28**

ANNIVERSARIES
Eng. Petko Mateev - 35 years executive director of “LVK – Vinprom” - Targovishte **30**

EVENTS
Prof. Georgi Valchev - “Doctor Honoris Causa of UFT in Bulgaria” **32**

TECHNO-PLAST Ltd.

България ще бъде за трети път домакин на един от най-престижните независими винени конкурси в света ***Concours Mondial de Bruxelle***s, който съществува от 35 години.

През 2016 г. Пловдив за първи път посрещна конкурса в пълния му формат с 350 дегустатори и над 8000 участващи вина. Година след това през 2017 г. България беше домакини на ***Spirits Selection by Concours Mondial de Bruxelles.*** Тази година Конкурсът отново се завръща в България със Совиньон секцията си. Всичко това дължим на активната дейност на Меглена Михова и Кристоф Сепулведа от фирма ***„Пробежекс“***, посланици на СМВ за България

„Sauvignon Selection by Concours Mondial de Bruxelles 2025 ще се проведе в периода 11-13 април в хотел „България“ в Бургас. В рамките на проявата 60-членно жури, съставено от международни експерти, ще оценява повече от 1300 мостри вино на производители от цял свят. В състава на журито ще влязат търговци, сомелиери и журналисти. Домакин на конкурса е община Бургас в партньорство с фирма „Пробежекс“, местни и международни партньори.

В годините конкурсът е обиколил повече от 10 страни, миналата година беше в Южна Африка, а Совиньон блан се превърна в изключително популярен сорт на международния пазар.

Подробности за инициативата бяха обявени на пресконференция, в която участваха зам.-кметът Манол Тодоров, директорът на винения конкурс Кантен Аво и посланиците на конкурса за България Меглена Михова и Кристоф Сепулведа.

„За град Бургас е чест и привилегия да бъде домакин на международния винен конкурс Sauvignon Selection. Радваме се, че можем да посрещнем такова престижно събитие на нашия бряг и да запознаем международните винени експерти с нашата богата култура, традиции и модерно винопроизводство.“, каза по време на пресконференцията зам.-кметът по

БУРГАС - ДОМАКИН НА „SAUVIGNON SELECTION BY CONCOURS MONDIAL DE BRUXELLES 2025

туризъм и спорт Манол Тодоров.

Кантен Аво, изпълнителен директор на СМВ, подчерта, че „основната цел на конкурса е да се открият производителите на Совиньон от цял свят, които създават висококачествени вина от този много популярен сорт грозде, като същевременно се предостави на потребителите знак за качество, на който могат да се доверят. Въпреки това ***„Sauvignon Selection by CMB“*** надхвърля тази цел. Като пътуващ конкурс ние също така популяризираме съкровищата на региона домакин по отношение на винопроизводството, гастрономията и туризма.

Меглена Михова и Кристоф Сепулведа от фирма „Пробежекс“, посланици на СМВ за България, изтъкнаха ползите от привличането на СМВ в България: „Домакинството на престижния винен конкурс Sauvignon Selection предлага на българските производители уникалната възможност да покажат изключителното качество на своите вина пред международните винени експерти, търговци и журналисти. Участието в „Совиньон селекшън“ ще повиши международната разпознаваемост на българските винопроизводители.“

БУРГАС И ВИНОТО

Производството на вино в Бургаския регион датира от древността. То е произвеждано от траките и е основен поминък на жителите на тези земи по време на Римската империя.

Бургаският регион се откроява като оживен център на лозарството и винопроизводството, като общата площ на лозята е 8194 хектара. Това включва 5740 хектара, предназначени за бели винени сортове, и 2454 хектара за червени винени сортове, което прави белите сортове грозде доминиращи в региона с приблизително 70,05% от общата площ на лозята.

Основните сортове за бели вина включват „Совиньон блан“, „Мускат Отонел“, „Червен мускат“, „Шардоне“, „Ркацители“, „Траминер“ и „Тамянка“, които представляват 90% от площите с бяло грозде в региона.

През реколта 2023 г. винарните в региона преработват 41 335 591 кг грозде. Предварителните данни за реколтата от 2024 г. показват 36 500 000 килограма преработено грозде, като окончателните данни се очакват след януари 2025 г.

Бургас може да се похвали с 28 регистрирани винопроизводители, които заедно са произвели 29 659 253 литра вино от реколта 2023 г. От това количество 20 888 502 литра са бели вина, което подчертава насочеността на региона към производството на висококачествени бели вина.

В Бургаския регион също така се произвежда вина със защитено наименование за произход (ЗНП), което отразява ангажимента му за запазване на традиционните винарски практики. Тези ЗНП включват: ЗНП „Поморие“, ЗНП „Славянци“, ЗНП „Сунгурларе“, ЗНП „Карнобат“ и ЗНП „Южно Черноморие“.

Със своята богата история с разнообразните сортове грозде и изключителните вина Бургас е истинско бижу на винарския свят, предлагащо изключителна комбинация от традиции и иновации.

ЗА КОНКУРСА SAUVIGNON SELECTION BY CMB

Sauvignon Selection by Concours Mondial de Bruxelles (преди Concours Mondial du Sauvignon) в момента е най-големият конкурс в света за вина от сорта Совиньон блан. Създаден в Бордо през 2010 г., Sauvignon Selection by CMB бързо се превърна във водещото събитие за Совиньон блан. Уникалността на събитието се състои в това, че всяка година то се провежда в различен регион. Конкурсът вече е посетил седем различни региона във Франция, както и Италия, Австрия, Испания, Португалия и Южна Африка. Миналата година конкурсът се завърна в Австрия, шест години след като през 2018 г. домакин беше Щирия.

"За този селекция всяка година избираме район, който да е специално място за производство на този вид грозде. Посетили сме повече от 10 страни – миналата година беше в Южна Африка, а сега ще бъде именно в Бургас". Това сподели Кантен

Аво – директор на конкурса. Той допълни още, че това е един от най-престижните, но също и най-сериозните конкурси в света. По думите му целта е да се гарантира качество за потребителите, да се предостави на производителите комуникационен, маркетингов и търговски инструмент, признат от индустрията и клиентите, както и да се подпомогне дистрибуцията.

„Специфичност на конкурса е, че е единственият, който използва от 4 години насам изкуствен интелект“, каза директорът. Всеки съдия ще трябва да обоснове оценката си, като напише коментар. IT фирма от Бордо е създала специална програма, която може да чете данните от дегустационните бележки на журито.

След това производителите, които участват с винени мостри, имат достъп да описанията на всички вина, не само на наградените. По този начин те ще разберат как дегустаторите и международните купувачи виждат профила на представените продукти.

В програмата на конкурса са заложени още и посещения на културни забележителности и винарни в Бургаска област.

„През последните години виждахме все по-голяма участие на винопроизводители от България с мостри на Совиньон блан. Това е популярен сорт грозде в България, а районът на Бургас е изключително подходящ за отглеждането му“. Това посочи като мотивация за избор на града домакин Кантен Аво.

А Манол Тодоров, заместник-кмет по туризъм и спорт, заяви, че ще се радва съвместната работа между Общината и организаторите на конкурса да продължи и след 13 април догодина, тъй като Бургаският регион има потенциал за развитие на винен туризъм.

Регистрацията за участие е отворена на https://sauvignonselection.com/en/registration/

КАЛЕНДАР НА ВИНЕНИТЕ СЪБИТИЯ И ФЕСТИВАЛИ НА БЪЛГАРСКОТО ВИНО 2025

ФЕВРУАРИ
- 01 Ден на отворените врати по случай Трифон Зарезан в Централна и Западна Дунавска равнина
- 08 Tour de Зарезан
- 08–09 Фестивал на Мелнишкото Вино "Златен Грозд" в Мелник
- 14 Празник на лозарите и винари Дни на отворените врати в Мелнишко
- Дни на отворените врати в Сакар
- 18–22 Международно изложение Винария

МАРТ
- 22 DiVino TOP 50

АПРИЛ
- 05–06 Фестивал "Вино и храна"
- 13 Wine Women Show

МАЙ
- 02–03 Винофрения, Русе Фестивал за вино, храна и култура
- 09–11 Дефиле „Вино и гурме" в Пловдив
- 17–18 Дни на отворените врати на Североизток
- 23–25 Фестивал на българските винени сортове, Трявна

ЮНИ
- 07–08 Фестивал на виното розе, Казанлък
- 20–21 Винен фестивал в Габрово
- TBC Балкански международен винен фестивал – BIWC TBC

ЮЛИ
- 12 Лято над нещата Винен фест „Южен Сакар 4 х 4"
- 18–19 Варна WineKend
- 25–27 Бургаски винен фестивал

АВГУСТ
- 15 Празник на Врачанския мискет, Люти Брод
- 29–31 Вечери на тракийското вино в Казанлък

СЕПТЕМВРИ
- 05–07 Есен на Хармана Винен фест „Южен Сакар 4 х 4"
- 26–28 Августиада Фестивал на виното и културното наследство
- TBC Time for wine, Плевен TBC

ОКТОМВРИ
- 03–04 Градски винен фестивал
- 10–11 Градски винен фестивал
- 17–18 Градски винен фестивал
- 24–25 Градски винен фестивал
- 26 Международен ден мавруда - Празник на българското вино

НОЕМВРИ
- 15 Wine Nat? Среща с натуралното вино
- 21–23 Дефиле на младото вино, Пловдив
- 28–30 DiVino.Taste 2025

ДЕКЕМВРИ
- 6 Зима сред вината Винен фест „Южен Сакар 4х4"
- 14 Christmas Wine Market

www.bawp.bg

ИНЖ. ПЕТКО МАТЕЕВ
35 ГОДИНИ ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА “ЛВК – ВИНПРОМ” - ТЪРГОВИЩЕ

Да бъдеш ръководител десетилетия на едно от емблематичните за България лозаро-винарски предприятия са необходими микс от качества – компетентност, неизчерпаема енергия, хъс за постигане на успехи, умение за работа с хора и др.

През дългогодишния период (1990 – 2025 г.) под ръководството на инж. Петко Матеев предприятието стопанисва 7200 дка лозя, които са в землищата на 6 села в обл. Шумен: Кръшно, Дългач, Кралево, Вардун, Избул, както и с. Аврен – обл. Варна. И още 7000 дка полски култури за нуждите на животновъдната ферма.

В момента „ЛВК – Винпром“ АД – Търговище разполага с модерна австрийска и италианска техника, а контролът се осъществява по стандартите на ЕС, като първичният контрол се реализира от две собствени лаборатории.

Фирмата разполага с 4 бутилиращи линии с общ капацитет 10 000 бутилки на час.

„ЛВК – Винпром“ АД – Търговище притежава бутилка със специфичен фирмен дизайн, в страните от ЕС, Русия, САЩ и др., която е патентована в България.

Най-популярният продукт на винзавода е серията вина TARGOVISHTE. Тя включва добре познатите в България и зад граница бели и червени висококачествени вина - Траминер, Шардоне, Совиньон блан, Мускат, Каберне Совиньон и Мерло резерва. Традиционно популярни са и специалните “Водка от Търговище” и “Водка Бяла мечка”.

В последните години, съвместно с канадски партньор е пусната на пазара луксозната водка PRECIONS VODKA JAWEL LINES, която намира добър прием в ЕС, САЩ, Австралия и екзотични дестинации като Дубай, Азербайджан и Израел.

По-голямата част от продукцията на „ЛВК – Винпром“ се реализира на вътрешния пазар, а износът е ориентиран към ЕС, САЩ, Япония, Виетнам и др.

През годините вината на „ЛВК – Винпром“ АД са спечелили над 150 медала и 4 златни ритона от международното изложение “Винария” в Пловдив.

Многобройни са и златните и сребърни медали от международни изложения, проведени във Франция, Германия, Португалия и др.

Ежедневният контрол и професионални напътствия за правилното извършване на агротехнически мероприятия в лозовите масиви, провеждани от инж. Петко Матеев, е в основата на получаваните оптимални по количество и качество гроздови реколти, гарантиращи настоящето и бъдещето на „ЛВК – Винпром“ – Търговище.

Като съвременен мениджър той следи научните разработки в аграрната наука и прилага успешно иновативни методи за подобряване на почвеното плодородие и опазване на реколтите от болести и неприятели при полски и зеленчукови култури, трайни насаждения (основно лозя) и овощни растения.

Инж. Петко Матеев е известен със силно изразеното си чувство за хумор, човек с богата култура, знания и характерната за него неизчерпаема енергия.

Няма хора от лозаро-винарския сектор, които да не го познават или да не са чували за него.

Роден е на 23.06.1948 г. в град Плевен. Средното си образование завършва в Техникума по индустриална химия в град Русе, а висше - в град Пловдив – ВИХВП. От 1973 г. работи като технолог, главен шампанист и производствен директор във Винпром „Магура“, с. Рабиша. От 1976 г. е началник на шампанския цех, изпълнителен директор на „ЛВК – Винпром“, град Търговище. През периода 1986-1990 г. инж. Петко Матеев е съветник на министъра на хранително-вкусовата промишленост на Афганистан.

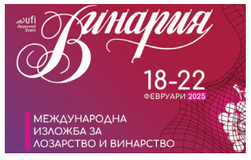
Инж. Петко Матеев е дългогодишен член на централната дегустационна комисия, участва в международни журита за оценка на вина и високоалкохолни напитки. Съавтор е на редица научни публикации, свързани с винарството.

Известен в региона и страната като бай Петко, инж. Петко Матеев е уважаван и обичан от лозари, винари, учени, спортисти, журналисти и всички, които са контактували с него.

Да пожелаем на инж. Петко Матеев здраве, да запази енергията си за работа и дълги години още да ръководи и води към още по-големи успехи „ЛВК – Винпром“ – Търговище.

Екипът на списание „Лоза и вино“ поздравява инж. Петко Матеев и му пожелава да бъде много здрав и все така отдаден на виното, все така ентусиазиран и вдъхновен.

Честит Юбилей!

Сдружение "Лоза и вино" със списание "Лоза и вино" ще намерите на щанд 56 в Палата 8

ГРАД НА ВИНОТО НА ВИНАРИЯ 2025, ПАЛАТА 8
18-22 ФЕВРУАРИ

Дегустация на висококачествени продукти, участие в конкурси и състезания, срещи с професионалисти

ПРОФ. ГЕОРГИ ВЪЛЧЕВ - „ДОКТОР ХОНОРИС КАУЗА НА УХТ“

На тържествена церемония в зала „Хоризонт“ на Университета по хранителни технологии в Пловдив проф. Георги Вълчев беше удостоен с почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на Университета.

„За нас е изключителна чест да извършим удостояването с почетната титла „Доктор хонорис кауза“ на проф. Георги Вълчев, ректор на УХТ в периода 2003-2011 г. Убедени сме, че това е напълно заслужено признание за неговия принос в развитието и издигането на авторитета на Университета в академичните среди и обществото в България, както и за неговата професионална и обществена дейност“, заяви ректорът на висшето училище **проф. Галин Иванов**. Решението е на Академичният съвет на УХТ от 17 октомври 2024 година.

Проф. д-р инж. Георги Вълчев е изтъкнат експерт в областта на промишлената топлотехника и енергийната ефективност. Той е бил ръководил катедра „Промишлена топлотехника“ (1993 - 1999), Декан на Техническия факултет (1999 - 2003) и ректор на УХТ - Пловдив (2003 - 2011). С над 180 научни статии, учебник, ръководство и 4 изобретения проф. Вълчев е активен в множество професионални организации. Удостоен е с почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на Одеската национална академия по хранителни технологии в Украйна. Той е Почетен професор на Могильовския държавен университет по продоволствието, Беларус. Носител е на грамота и почетен знак на Агенцията по енергийна ефективност за практически принос в осъществяването на политиката по енергийна ефективност за 2008 г., връчена на VII-ма Национална конференция по енергийна ефективност. Носител е на наградата „Златна книга“ за развитие на българската наука.

„Изключително съм благодарен за удостояването. Това е едно от най-големите признания, което получавам в моя живот. Университетът по хранителни технологии е създаден преди повече от 70 години и ще живее вечно. За мен е, чест, че съм свързан с един от най-престижните университети у нас“, заяви в словото си проф. Георги Вълчев, който

благодари и на своето семейство за подкрепата. След това изнесе увлекателна лекция за историята, състоянието и развитието на енергетиката в България.

Кметът на Пловдив Костадин Димитров изпрати поздравителен адрес до видния учен и общественик.

Гости на тържеството бяха: доц. д-р Веселина Кондева-Главинкова - зам.-ректор на Медицински университет, Пловдив, проф. д-р Димо Атанасов - зам.-ректор на Аграрен университет, проф. Вълю Николов - зам.-ректор на Технически университет, филиал Пловдив, проф. Лиляна Вълчева, председател на ВОН-КНСБ, чл.-кор. проф. Йорданка Кузманова - ректор на Аграрен университет в периода 1999 - 2007 г., доц. Георги Паскалев, ректор на Медицински университет в периода 2003 - 2011 г., проф. Анастас Славчев - ректор на Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство, проф. Асен Диамандиев в периода от 1999 до 2008 г., проф. Запрян Козлуджов - ректор на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ в периода 2011- 2019 г., Жеко Утлов - председател на Българо-аржентинска асоциация за развитие, ректори от предходни мандати, проф. Димитър Хаджикинов - доктор хонорис кауза на УХТ, проф. Пламен Моллов - Председател на Съвет на настоятелите на УХТ, доц. Венцислав Ненов - декан на Технически факултет в периода 2012 - 2015 г., учени, преподаватели и студенти.

The International Mavrud Day is an initiative of the Bulgarian Association of Wine Professionals and will be held under the patronage of:

The Mayor of Sofia Municipality

The Mayor of Plovdiv Municipality

The Minister of Tourism

ufi Approved Event

Винария

18-22
ФЕВРУАРИ 2025

МЕЖДУНАРОДНА
ИЗЛОЖБА ЗА
ЛОЗАРСТВО И ВИНАРСТВО

